

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев2 1015/2021
11.05.2021. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Катарине Манојловић Андрић, председника већа, Гордане Џакула и Бранислава Босиљковића, чланова већа, у парници из радног односа тужиоца АА из ..., чији је пуномоћник Весна Михаиловић, адвокат из ..., против туженог Фила Норд Група д.о.о. Нови Сад, чији је пуномоћник Милан Унковић, адвокат из ..., ради поништаја решења и исплате, одлучујући о ревизији туженог изјављеној против пресуде Апелационог суда у Београду Гж1 2469/20 од 15.10.2020. године, у седници већа одржаној 11.05.2021. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснована ревизија туженог изјављена против пресуде Апелационог суда у Београду Гж1 2469/20 од 15.10.2020. године.

ОДБИЈА СЕ као неоснован захтев туженог за накнаду трошкова поступка по ревизији.

ОДБИЈА СЕ као неоснован захтев тужиоца за накнаду трошкова одговора на ревизију.

Образложење

Пресудом Другог основног суда у Београду П1 261/19 од 11.12.2019. године, исправљеном решењем истог суда П1 261/19 од 25.06.2020. године, ставом првим изреке, одбијен је као неоснован тужбени захтев тужиоца у делу којим је тражио да се поништи решење туженог број .. од 09.10.2013. године, о отказу уговора о раду без броја од 31.05.2012. године и да се тужилац врати на рад. Ставом другим изреке, усвојен је тужбени захтев тужиоца и обавезан тужени да тужиоцу на име накнаде отпремнине услед престанка уговора о раду, плати износ од 240.275,00 динара са законском затезном каматом почев од 09.10.2013. године па до исплате. Ставом трећим изреке, одбачена је тужба тужиоца у делу којим је тражио да суд поништи као незаконит став 3. решења туженог број .. од 09.10.2013. године и изјаву тужиоца заведену код туженог под редним бројем .. од 09.10.2013. године, због недостатка правног интереса. Ставом четвртим изреке, обавезан је тужени да тужиоцу плати износ од 107.000,00 динара, на име трошкова парничног поступка.

Пресудом Апелационог суда у Београду Гж1 2469/20 од 15.10.2020. године, ставом првим, другим и трећим изреке, преиначена је првостепена пресуда тако да гласи: поништава се као незаконито решење туженог број .. од 09.10.2013. године,

којим је тужиоцу отказан уговора о раду без броја од 31.05.2012. године и обавезује се тужени да тужиоца врати на рад, у року од 15 дана; одбија се као неоснован тужбени захтев тужиоца којим је тражио да се обавезе тужени да тужиоцу, на име накнаде отпремнине услед отказа уговора о раду, исплати износ од 240.275,00 динара са законском затезном каматом почев од 09.10.2013. године па до исплате. Ставом четвртим изреке потврђено је решење садржано у ставу трећем изреке првостепене пресуде. Ставом петим изреке, преиначено је решење о трошковима парничног поступка, садржано у ставу четвртом изреке првостепене пресуде, тако што је обавезан тужени да тужиоцу, на име накнаде трошкова првостепеног поступка исплати износ од 220.500,00 динара. Ставом шестим изреке, обавезан је тужени да тужиоцу, на име накнаде трошкова другостепеног поступка исплати износ од 33.000,00 динара. Ставом седмим изреке, одбијен је захтев туженог за накнаду трошкова другостепеног поступка.

Против правноснажне другостепене пресуде тужени је благовремено изјавио ревизију због битне повреде одредаба парничног поступка, погрешне примене материјалног права и погрешно и непотпуно утврђеног чињеничног стања.

Тужилац је дао одговор на ревизију.

Врховни касациони суд је испитао побијану пресуду на основу члана 408. Закона о парничном поступку ("Службени гласник РС", бр. 72/11, 49/13-УС, 74/13-УС и 55/14) – у даљем тексту: ЗПП и утврдио да ревизија туженог није основана.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2) ЗПП, на коју Врховни касациони суд пази по службеној дужности, као ни друге битне повреде одредаба парничног поступка из члана 407. став 1. ЗПП, због којих се ревизија може изјавити. У поступку по жалби, другостепени суд није пропустио да примени нити је неправилно применио одредбе процесног закона, што је било или могло бити од утицаја на законитост и правилност побијане пресуде. Другостепени суд је имао у виду све околности конкретног случаја и чињенично стање које је утврђено у поступку пред првостепеним судом, а за своју одлуку дао образложене и јасне разлоге због чега је неосновано указивање на погрешно и непотпуно утврђено чињенично стање.

Према утврђеном чињеничном стању, тужилац је засновао радни однос на одређено време код туженог по уговору о раду од 31.05.2012. године, ради обављања послова Анексом број 3 од 30.11.2012. године, измењен је уговор о раду тако што је тужилац засновао радни однос на неодређено време, док је Анексом број 5 уговора о раду закљученим 01.03.2013. године, распоређен на послове Оспореним решењем туженог број .. од 09.10.2013. године, тужиоцу распоређеном на пословима „...“ је отказан уговора о раду од 31.05.2012. године, због престанка потребе за обављањем наведених послова, а као последица економских и организационих промена код послодавца, с тим да му радни однос престаје са 08.10.2013. године. У образложењу оспореног решења је наведено да је због економских потешкоћа у пословању послодавац донео одлуку о организационим променама у друштву тако да је престала потреба за радом запосленог и да запосленом не може да се обезбеди премештај на друге послове код послодавца, рад код другог послодавца, преквалификација, доквалификација, рад са скраћеним радним временом, нити било које право у складу са законом, општим актом и уговором о раду. Из исказа сведока који је у спорном

периоду код туженог био запослен на пословима руководиоца Сектора за правне послове је утврђено да Правилник о изменама и допунама Правилника о организацији и систематизацији послова туженог од 30.09.2013. године, којим су брисана радна места „...“ и „...“, није објављен на огласној табли у Београду, где је у то време било седиште туженог, већ су запослени усмено обавештени да могу доћи у правну службу да изврше увид у њега. Утврђено је и да се тужиочев делокруг послова није мењао односно да је остао исти и са истом зарадом и након промене радног места од 01.03.2013. године. На радно место тужиоца нису примљени нови запослени већ су његови послови распоређени на троје запослених код туженог.

Полазећи од тако утврђеног чињеничног стања, првостепени суд је одбио тужбени захтев за поништај оспореног решења и враћање тужиоца на рад налазећи да је тужени приликом проглашења тужиоца технолошким вишком испоштовао законску процедуру и одредбе општих аката туженог с обзиром да је тужени својом одлуком од 30.09.2013. године, изменио Правилник о организацији и систематизацији послова и избрисао радна места ... и ..., а на тужиочево радно место није примљен нови запослени.

Другостепени суд је преиначио првостепену пресуду тако што је поништио оспорено решење о отказу уговора о раду тужиоцу и обавезао туженог да тужиоца врати на рад. Према разлозима образложења другостепене пресуде, у оспореном решењу је наведено да се отказује уговор о раду тужиоцу распоређеном на пословима „...“ иако је тужилац у време отказа био распоређен на радном месту При том у образложењу решења није назначено да је дошло до укидања радног места ..., односно радног места ..., нити се тужени позвао на акт којим је то учињено. Имајући у виду наведено, другостепени суд је нашао да је оспорено решење незаконито јер у њему нису конкретизовани разлози који оправдавају одлуку послодавца за отказ уговора о раду применом члана 179. тачка 9. Закона о раду. Наиме, по оцени другостепеног суда остало је неразјашњено због чега је тужилац проглашен технолошким вишком, односно да ли је технолошки вишак због укидања радног места ... или радног места ..., а изостало је и позивање на опште акте из којих би произлазило да је дошло до укидања тужиочевог радног места.

Одредбом члана 179. тачка 9. Закона о раду („Службени гласник РС“, бр.24/05....54/09), било је прописано да послодавац може запосленом да откаже уговор о раду ако за то постоји оправдани разлог који се односи на радну способност запосленог, његово понашање и потребе послодавца и то ако услед технолошких, економских или организационих промена престане потреба за обављањем одређеног посла или дође до смањења обима посла. Одредбом члана 185. став 1. истог закона прописано је да се уговор о раду отказује решењем, у писменом облику, и обавезно садржи образложење и поуку о правном леку.

Према становишту Врховног касационог суда, неосновано се у ревизији туженог указује на погрешну примену материјалног права.

У конкретном случају, тужени се у решењу о отказу уговора тужиоцу, осим што је у уводу навео члан 179. тачка 9. и члан 192. Закона о раду, није позвао на одредбе Правилника о изменама и допунама Правилника о организацији и систематизацији послова од 30.09.2013. године, већ је у току поступка тврдио да је тај правилник основ за доношење решења о отказу. При томе није пружио доказе да је исти објавио како би

ступио на правну снагу и како би запослени били упознати са његовом садржином. Дужност објављивања Правилника о организацији и систематизацији послова, односно његових измена и допуна, као општег акта, прописана је и одредбом члана 196. став 1. Устава Републике Србије, по којем се општи акти објављују пре ступања на снагу, док у смислу става 4. истог члана, ступају на снагу најраније осам дана од дана објављивања, а раније само ако за то постоје оправдани разлози утврђени приликом њиховог доношења. Уколико послодавац не објави правилник о систематизацији, он не може ступити на снагу и обавезивати било ког запосленог, јер у том случају запослени нису упознати са његовом садржином. С обзиром на то, оспорено решења о отказу уговора о раду тужиоцу је, по правилној оцени другостепеног суда, незаконито.

Осим тога, у образложењу решења је наведено да се отказује уговор о раду тужиоцу распоређеном на пословима „...“ иако је тужилац у време отказа био распоређен на радном месту ..., а у образложењу решења није назначено да је дошло до укидања радног места ..., односно радног места Према томе, тужени није конкретизовао разлоге који оправдавају одлуку за отказ уговора о раду применом члана 179. тачка 9. Закона о раду, па је оспорено решење и из тог разлога незаконито.

Како је усвојен тужбени захтев тужиоца за поништај решења о отказу уговора о раду, то је правилна и одлука о враћању тужиоца на рад јер је последица поништаја решења о отказу уговора о раду реинтеграција запосленог на основу одредбе члана 191. став 1. Закона о раду.

Имајући у виду изложено, Врховни касациони суд је нашао да ревизију треба одбити као неосновану, па је на основу члана 414. став 1. ЗПП одлучио као у ставу првом изреке.

Одлука о трошковима поступка из става другог и трећег изреке је донета применом члана 165. и члана 163. став 2. у вези члана 153. ЗПП. Захтев туженог за накнаду трошкова поступка по ревизији је неоснован имајући у виду неуспех ревидента у овом поступку, а захтев тужиоца за накнаду трошкова одговора на ревизију је неоснован јер се не ради о трошковима који су били потребни ради вођења ове парнице.

**Председник већа – судија
Катарина Манојловић Андрић,с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић